

O'rta Osiyoning qadimiy va o'rta asrlar urbanizatsiyasi fani bo'yicha so'rovlar

1. O'rta Osiyoning qadimiy va o'rta asrlar urbanizatsiyasi fanini predmeti, maqsadi va vazifalari.
2. XI-XIII asrning boshlaridagi shaharlarning rivojlanishi, shaharlarning tuzilishi. Himoyalash tizimi. Asosiy katta qurilishlari.
3. XVII-XVIII-asrlardagi shahar madaniyatining krizi.
4. Urgenich XV-XVII asrlarda.
5. O'zbekiston Respublikasida qadimiy estaliklarni saqlash to'g'risida qabul qilingan qonunlar va qarorlar. «Shaffof xat» (Ruxsatnoma) olish tartibi va qoidalar.
6. O'rta Osiyoning qadimiy va O'rta asrlar shaharlari urbanizatsiyasini o'rganishdagi muammolari.
7. Merv Mongol tajovuzkorligidan so'ng. Abdullaxonqala. Planlashtirish. Janub Turkmenistandagi o'rta asr shaharlari: Xwrmuzfarra (O'g'ili -Kishman), Kufen (Chugundor), Omul (Eski Chorjwy), Dah'iston (Misrian).
8. Mongollar davridagi shaharlarning o'rganish elementlari.
9. Pistonpiq shahar O'rta asr estaligi. Kvartal. devor. O. Do'stanov, Yu. Manilov.
10. Mustaqillik davridagi O'zbekistonda Yunesko yordami bilan yubileyleri belgilangan shaharlar.
11. O'rta Osiyoning qadimiy va o'rta asrlar urbanizatsiyasini fanini o'rganishdagi manbalari.
12. Termiz V-VII asrlarda. Shahar joylashgan o'rni haqida tuzilishi haqqida Chin-mochin manbalari.
13. XV-XVIII asrlardagi O'rta Osiyo shaharlari haqida yozma manbalar.
14. Afriq davri joy qurilishidagi o'zgarishlar. Gofr. Dongion. Minora. Supa, zina, paxsa, qal'alar. Me'moriy bezakliklar.
15. VIII-XIV asrlardagi Qozoqstan yerlaridagi shaharlari
16. Bronza davri mamlakatlarining uchlar bosqichi. Yaqin sharqdagi erta mamlakatlar. Shahar mamlakatlar.
17. Termiz arablar tajovuzkorligi davrida. Chagoniyon (Sagoniyon-Budrach). Samaniler davridagi Termiz, planlashtirish, asosiy qurilishlar. Arab mualliflari malumotlari.
18. O'rta asrlardagi Usti yurtdagi arxeologiyalik estaliklar.
19. Mizdaxkandagi jamoatlik sig'inish qurilishlari.
20. VIII-XIV asrlardagi Turkmanstan shaharlari.
21. Qadimiy O'rta Osiyo urbanizatsiyasi va mamlakatlikning paydo bo'lishining ikkita bosqichi.
22. Termiz G'oznaviyler, Qoraxaniylar va Seljukiylar davrida. Shahar tuzilishi va uning markazlari.
23. O'rta Osiyodagi Temuriylar davri shaharlari.
24. Qadimdagi o'rta asr arxeologiyasini izlanish (IV-VIII asr) Mamlakatlik birikmalar. Afrig, Kerder, S. P. Tolstov, E. E. Nimarazik, M. Mambetullaev, V. N. Yagodin, Yakka Parsan, Yetti nihoyatdar.
25. Xirof Alisher Navoiy, Shaxrux davrida. Ushbu davrdagi shaharsozlik.
26. Turon va Eranning qadimiy mamlakatlari shaharlari haqqida. Yunon Rim yozma manbalari.
27. Termiz mongollar tajovuzkorligidan so'ng shahar hududining o'zgarishi
28. Samarqand shahrining 2750-yilligining o'tkazilishi va uning tarixiy ahamiyeti. Samarqand esdaliklari.
29. Xorazm haqqida IX-XI-asr yozma manbalar. Makdisi Tovari, Xudud ol -Olem. Shaharlarning Graditsiyaliq belgilari. Medina, ari, rabad, unumlar.
30. O'rta asrlardagi Axsikent, Quva, Osh, Ozgen, Xojand asosiy me'moriy qurilishlari.
31. Katta Xorazm Baktriya haqqida olimlarning fikrlari. Gekatey, Ktesiy, Gerodot h. t. b. matumotlarining solishtirilishi.
32. Temuriylar davridagi tarixiy manbalaridagi Termiz shahri, qolaning qurilish tarixi. So'nggi o'rta asrlardagi Termiz.
33. Buxara shahrining 2500-yilligining o'tkazilishi va uning tarixiy ahamiyeti. Buxara esdaliklari.
34. S. P. Tolstov mehnatlaridagi o'rta asr muomolari.
35. Yettisuv va Janub Qazog'stan mintaqasidagi shahar madaniyatini paydo bo'lish protsessi. Yangikent, Isfijob, Sig'naq, O'trar, Toroz, Tolas.

36. O'rta Osiyo hududidagi qadimiy Sharq sivilizatsiyasining tarqalishi.
37. O'rta asrlardagi Samarqand topografiyasi h'aqqida. (V. V. Bartold, A. I. Vyatkin, A. I. Masson h'. t. b). Chin-mochin h'am orab geograflari Samarqand haqida.
38. Xiva shahrining 2500-yilligining o'tkazilishi va uning tarixiy ahamiyeti. Xiva esdaliklari.
39. «Oran» qurilishlari ahamiyeti. Ustirt. S. P. Tolstov, V. N. Yagodin. Guruhlar. Tuzilma va morfologiyasi. Onalogiya. Gipotezalar.
40. Antik davrindegi (Xorazm) Amudaryoning chap tomonidagi shaharlar
41. Namozgoh' madaniyatningi.Himoyalanish sistemasi.
42. Ark, shahristan, rabatlarning rivojlanish o'sish bosqichlari. Qurlish va himoyalanish tizimlari.
43. Tashkent shahrining 2200 -yilligining o'tkazilishi va uning tarixiy ahamiyeti. Tashkent shahri tofografiyasi.
44. N. N. Vakturskaya va o'rta asr shahrin izlanish. Urgenich, Shemaxa.
45. Antik davrindegi (Xorazm) Amudaryoning o'ng tomonidagi shaharlar.
46. Tillatepe janub Turkmenstannin yuqori darejdedegi madaniyatning markazi sifatida.
47. Pandjikent- o'rta asr shahri. Qolaning va himoyalanish tizimlari. Savdo hunarmandchilik, jamoatlik sig'inish o'rinlari. Obodonlashtirish.
48. Kerder madaniyatningi estaligi. (Kuyindi shahar)
49. Sogda Samarqand. Urbanizatsiya markazlarining biri. Zangori tepe, Afrasiab.
50. Yer qorg'an shahrining himoyalanish stemalari
51. Tillatepe madaniyatiniing Sogd territoriyasina tarqalishi.
52. Samarqand Amir Temur va temuriylar davrinde. Amir Temurdning shaharlar qurilishina tegishli siyosati. Asosiy katta qurilishlar. XIV-XV asrlardagi saroy -bog'lar qurilishi.
53. Avestonin 2700 yillik yubileyinin o'tkazilishi va uning tarixiy ahamiyeti.
54. O'rta Osiyodagi Xorazmshaxlar davri shaharlari. Yorbekir Shaxsanem, Sarvar. h'. t. b.
55. Buxara XIV-XVIII asrlarda
56. Sarazm madaniyatiniing davrlari.
57. Buxaradagi arxeologiyalik izlanishlar natijalari. Uy-joy, saroy qurilishlar.
58. Kerder madaniyatningi estaligi. (Tok shahar)
59. Xiywa-2500 yil. M. Mambetullaev, Q. Xojaniyazov mehnatlari.
60. O'rta asrlardagi Shaxrisabz
61. Baqtriyaning qadimiy shahar madaniyatningi. Sifatli qal'a qurilish o'rinlari.
62. Buxoro - Samaniylar davlatining poytaxti h'aqqida tarixiy manbalarda va arxeologiyalik matumotlarda.
63. O'rta Osiyodagi Temuriylar davrindegi Arxitektura va qurulishi
64. A. A. Shishkin. Varaxsha estaligining qurilishi.
65. O'rta asrlardagi Naxshab
66. Jarqotan qadimiy shahar inshootlari tuzilmasi.
67. Buxora Amir Temur va temuriylar davrida.
68. Kerder madaniyatningi estaligi. (Bagdat shahar. Qal'acha shahar)
69. Shahar fortifikatsiyasi. Rov. (or) boshhnya, bo'ynitsa, devor, donjon.
70. Buxoro - Samaniylar davlatining poytaxti haqqida tarixiy va arxeologiyalik matumotlar.
71. Jarqwtan jamg'armasiis o'rni shimoliy baqtriyaning qadimiy shahar va adminstrativlik markazi sifatida.
72. Shaybaniylar davrindegi Buxaraning rivojlanishi. Planlashtirish, tumanlar, asosiy chiroyli qurilishlar. Buxara XVII-asrda.
73. O'rta Osiyo shaharlarining fortifikatsiyaliq qurilisi bilan shug'ullangan olimlar
74. Xorazmshaxlar davlati shahri. Poytaxt, Qyat, katta tovoqand, Urgenish.
75. Samarqand Amir Temur va temuriylar davrida.
76. Shimoliy Baqtriya madaniyatiniing rivojlanishin xronologiya masalalari.
77. Su-se - Kesh - Kitab erta o'rta asrlar poytaxti. Kesh tarixiy hujjetlerde. IX-XII asrlardagi Kesh haqqida arxeologiyalik malumatar.
78. XX-asrning boshindagi O'rta Osiyo shaharlaridagi yuritilgan dastlabki arxeologiyalik izlanishlar.
79. Shaharlardagi jamoatlik o'rinlar. Bozor, masjid, madrasa, ko'cha -dorb.

80. O'rta asrlardagi Samarqand topografiyasi haqqida olimlarning xizmatlari. qolaning himoyalash sistemasi.
81. Marg'yananing bronza va janub Turkmanstanning bronza davri davri jamg'armasiis o'rinlari rayonlashtirish.
82. O'rta asrlardagi Shaxrisabz.
83. XAEE sining dastlabki arxeologiyalik izlanishlari.
84. Ustrushana geografik hududi. Bundjikut, Kaxkaxa I-II. izlanishlar.
85. Temur va Temuriylar so'nggi o'rta asrlardagi Termiz.
86. Janub Turkmanstanning tog' oldi va yaqin sharq territorialardagi dastlabki jamg'armasiis o'rinlarining kriziske uchrashining ekologik tomonlari.
87. Qashqadaryoning yuqari va o'rta oqimidagi o'rta asr shaharlari shaharlari h'aqqida tarixiy arxeologiyalik matumotlar. Qamaytepa, Tillatepa, Mayiztepa.
88. Farg'ona, territorialasinda shaharlarning paydo bo'lishi va rivojlanishi.
89. O'rta asr shaharlarining himoyalanih tizimsi. Devor, minora, rov (or), tsitadel, Donjon.
90. O'rta asrlardagi Termiz shahrining tuzilishi. (VIII-XIII asrlar)
91. Amudaryo bo'ylarida yangi yerlarning o'zlashtirilishi. Marg'iyana h'am Baqtriyaning madaniy madaniyatningi.
92. Amir Temur va temuriylar davrndegi Shaxrisabzdin gurkanab yashnashi. Planlashtirish, asosiy me'moriy esdaliklar.
93. XX asrning tugallamasi XXI asr boshinda O'zbekiston va Qoraqalpog'iston arxeologlarinin arxeologiyalik izlanishlari.
94. Samaniylar davlati. I. Samani, Buxara.
95. Termiz V-VII asrlarda. Shahar joylashgan o'rni va tuzilishi haqqida Chin-mochin manbalari.
96. O'rta Osiyoda Andronova madaniyatning. O'rta Osiyoning bronza davri xalqlarining etnikaliq kelib chiqishi va tili.
97. Naxshab erta o'rta asrlarda. Yerqo'rgan shahri. Planlashtirish, so'nggi arxeologiyalik izlanishlar.
98. O'rta Osiyodagi Temuriylar davrinde qurilgan diniy qurilishlar.
99. Shahar aholisining sotsialliq tarkibi. Dixkan, saudager, karikar. Qolaga aloqador sotsialliq atamalar.
100. O'rta asrlardagi Merv shahrining himoyalansh sistemasi.
101. So'nggi bronza va erta temir davrlaridagi O'rta Osiyoga madaniyatlar migratsiyasi va xalqlarning tarqalishi.
102. O'rta asrlardegis Nahsaf (Shulluktepa), Kasba (Kasbi), Bezda (Kwh'na Fazli), Gubdin (Tollisart), Qorchi. Qolaning paydo bo'lishi va rivojlanish haqqida tarixiy malumotlar.
103. O'rta asrlardagi Soch viloyati hududidagi shahar qurilishlari.
104. Afrigid davri shaharlari. Teshik-shahar, Burkut-shahar, E. E. Nimarazik mehnatlari.
105. Merv tarixiy topografiyasining o'rganiliw tarixidan.
106. Yozdepa joylashgan qal'alari. Tsitateldegiz qazish ishlari.
107. Qorshining asosiy me'moriy esdaliklari.
108. O'rta Osiyoning eneolit davri protoqala sivilizatsiyasi tomirlari.
109. XIV-XV asr Samarqanda Bibi xonim, rasadxona. Registon.
110. XIV-XVI asrlardagi Tashkent shahri.
111. Marg'yananing so'nggi bronza va erta temir davri jamg'armasiis o'rinlarining territorialaliq joylashishi.
112. Xorazmniin Afrigidler davri shaharlarining paydo bo'lishi.
113. O'rta Osiyoning bronza davri protoqala tsivilizatsiyasi tomirlari.
114. Shaxrisabz - dastlabki mamlakatchilik markazi. Kech, Amir Temur. Qorchi.
115. IX-XI asrlardagi Tashkent hududlaridagi shahar madaniyatiniing rivojlanishi
116. Shimoliy Baqtriyanin so'nggi bronza va erta temir davri jamg'armasiis o'rinlarining tiplari Va territorialaliq joylashishi.
117. O'rta asrlar davrida O'rta Osiyo olimlari mehnatlarinda "qola" tushunchasi.
118. Baqtriyaning so'nggi bronza va temir davrining protoqala madaniyatningi.
119. O'rta asr shaharlari maydoni. Li, gyaz, gektar, farsaba, Buxara, Pallachakend, Soch, Termaz. Shaharlardagi odamlar soni.

120. Erta o'rta asrlar davrindegi Soch.
121. Shaharlardagi madeniy qatlam, shurf, materik, razrez tushunchasi.
122. Tagisken Wyğaraq qurganlaridagi arxeologiyalik izlanishlar.
123. Xiywa shahri topografiyasi. Esdaliktegi arxeologiyalik izlanishlar.
124. Ya. G. Gulyamovtın Pastki Zarafshan bo'yin izlanishdegi olib borgan ilmiy faoliyatlari.
125. Samarqand keramika namunalari. Unumlar turlari. Arxeologiyalik ilmiy izlanishlar.
126. Surxan hududidagi qal'alar, Kuchuktepa va Qiziltepa jamg'armasiis o'rinlari. Ularning tuzilishi va rivojlanishi.
127. O'rta Osiyoning o'rta asrlar shaharlari h'aqqında yozma manbalar.
128. Margiyananın so'nggi bronza va temir davrining protoqala madaniyatningi.
129. Qiyat-Xorazmshaxlar poytaxti. Kas yozma, manbalar izlanish.
130. Xorazmdegi Afrigidlar davri shaharlari.
131. Tillatepa janub Baqtriyaniń qadimiy o'tga sig'inish joyi.
132. O'rta Osiyoning o'rta asr shaharlari h'aqqında arxeologiyalik matumotlar va izlanishlar.
133. Suğdning so'nggi bronza va temir davrining protoqala madaniyatningi.
134. O'zbekstannıń qadimiy shaharlarining bileyleriniń o'tkazilishi va uning tarixiy ah'miyeti. (o'rganish masalasi yubileyler, patmanlar, ko'tsatishlar).
135. Buxara erta o'rta asrlar davrinde. Varaxsha, Romitan, Vobkent. Poykend- savdo shahar -davlati.
136. Sug'ud qadimiy dehqonchilik hududlarini rayonlashtirish. 1990-yillardagi qo'lga kirgizilgen arxeologiyalik ochilishlar.
137. XV-XVIII asrlardegi O'rta Osiyo shaharlari xossasi.
138. Ustrushan territoriylaridagi shaharlarding paydo bo'lishi va rivojlanishi.
139. Pendjikent. İzertlew tarixi. M. Dyakonov, A. Yakubovskiy, M. Rostpopova. İ. B. Beketovich.
140. O'rta asr kalalarin o'rganishdegi O'rta Osiyo olimlarining hissasi. Ularning mehnatlaridagi "qola" tushunchasi.
141. Koktepa Samarqand hududining o'ng tomonidagi erta temir davrining katta shahri. Afrasiab Suğdning asosiy poytaxt shahri.
142. Xorazmdegi qasamik davr shaharlari h'aqqında yozma manbalar va arxeologiyalik izlanishlar.
143. Soch territoriysında shaharlarding paydo bo'lishi va rivojlanishi.
144. Qasamik davrdagi Baktriyaniń siyosiy -iqtisodiy madeniy markazlari.
145. Kuyishliksay madaniyatningi esdaliklari.
146. Qashqadaryo hududidagi Kech va Naxshab, adminstrativlik markazi.
147. Xorazmning Amudaryoning o'ng tomonidagi o'rta asr shaharlari.
148. Shaybaniylar diyorida shaharsozlik madaniyati.
149. Sug'idning antik davrdagi arxeologiyalik obektlari
150. Soch viloyatidagi arxeologiyalik madaniyatlar.
151. Qashqadaryo hududidagi Songirtepa Uzunqir, Erqorgan adminstrativlik markazi.
152. Xorazmning Amudaryoning chap tomonidagi shaharlar.
153. Oshtarxaniylar hududidagi arxitekturalik esdaliklar.
154. Margiyananiń antik davrdagi arxeologiyalik obektlari.
155. Burguluk madaniyatidagi qurlis va hunarmandchilik
156. Chust madaniyatningi jamg'armasiis o'rinlarining tipologiyasi va ularning joylashishi.
- Madaniyatning hunarmandchilik va himoyalash sistemasi.
157. So'nggi O'rta asrlardegi Amudaryoning oqimining o'zgarishi va yangi shaharlarding paydo bo'lishi.
158. Namozgoh' madaniyatiniing himoyalash sistemasi.
159. Jonbasqala estaligi. himoyalash sistemasi .
160. O'rta Osiyoning ccchorvachilik va o'tiroq dehqonchilik va erta ko'chmalari.
161. Ustrushana-Sırdáryaniń o'rta oqimidagi dastlabki joylashgan o'rinlari.
162. O'rta asrlardegi Xorazm shaharlarining himoyalash sistemasi. Shaharlardagi obodonlashtirish, jamoatlik turmush.
163. Tillatepa Janub Turkmenstandagi yuqori darajadagi madniy markazi sifatida.
164. Farg'ona hududidagi antic davrdagi arxeologiyalik obektler.

165. Soch -Tashkent hududidagi dehqonchilik madaniyatiniing paydo bo'lishi.
166. Soch -Tashkent hududidagi dehqonchilik madaniyatiniing paydo bo'lishi.Burguluk madaniyatidagi qurlish va hunarmandchilik.
167. Farg'ona, Yettisuw va janub Qazog'stan mintaqaidagi shahar madaniyatiniing paydo bo'lish protsessii va unga buyuk ipak yo'lining ta'siri.
168. Merv tarixiy topografiyasining arxeologiyalik o'rganish tarixidan.
169. Usturshana hududidagi antik davr esdaliklari.
170. Ustrushana-Sirdaryaning o'rta oqimidagi dastlabki konis o'rinlari.
171. Farg'ona, Ustrushana va Soch territoriyalaridagi erta temir davrinda yashagan xalqlarning etnikaliq va sotsialliq dala-dashtimi problemalari.
172. Chin-mochin va arab manbalaridagi Farg'ona shaharlari.
173. Qasamlik davrdagi Parfiya aymagidagi arxeologiyalik esdaliklar.
174. Galma-galwir shahar estaligidagi arxeologiyalik izlanishlar. (Xojeli tumani).
175. Chust madaniyatningi jamg'armasiis o'rinlari.
176. O'rta Osiyoning b. e. sh. 1-mingyillikning birinchi yarminida yashagan ko'chma qavmlar haqida yozma matumotlar.
177. O'rta asr shaharlari : Axsikent, Quva (Qubo), Osh, Ozgen, Xwjand, Qoqandning asosiy me'moriy qurilislari.
178. Termiz V-VII asrlarda. Shahar joylashgan o'rni va tuzilishi haqida Chin-mochin manbalari. Termiz arablar tajovuzkorligi davrinda.
179. Qozoqli -yotgan (Aqshaxan) estaligidagi arxeologiyalik izlanishlar.
180. Qashqadaryo hududidagi Kesh va Naxshab, Songirtepa Uzunqir, Yeqqorgan esdaliklari.
181. Zarineya boshchiligidagi skifler va Janub Orol bo'yindagi Kuyishliksay madaniyatningi. Amyurgiya saklari, Xaumovarka saklari.
182. Andijon XIV-XVI asrlarda. Yettisuwda Sugd boshqarishi (kaloniyasi). Qizildarya, Oq -Beshik (Bolasog'un) XI-XII asrlarda.
183. Buxara erta o'rta asrlar davrda.
184. Qo'y qirilgan qal'a shahar estaligi va uning qilgan xizmati.
185. Afrosiyob Sugdning asosiy poytaxt shahri va uning himoyalash sistemasi
186. Amyurg hukmdarligi davrindagi saklar, ularning lokalizatsiyasi, shaharlar h'am mamlakatchilik masalalari.
187. Yettisuw shaharlarining rivojlanishi. Yangikent, Isfijob, Siginay, O'trar, Toroz, Tolas o'ylarpatlig shaharlari orab manbalarinda.
188. Xorazmshaxlar davri shaharsizlik madaniyatningi.
189. O'g'ilken Guldursin shahar estaligining himoyalash sistemasi.
190. Sugdning qadimiy dehqonchilik hududlarini rayonlashtirish. Mustaqillik davrindagi qo'lga kirgizilgan arxeologiyalik ochilishlar
191. Gerodotda keltirilgan massagetlar. Massagettarning lokalizatsiyasi va madeniy atributtsiyasi.
192. VIII-XIII asr boshlarindagi Mavaraunnahr qalalaridagi me'moriy qurilislari, hunarmandchilik va savdo, shahar hayoti.
193. Shaharlarning paydo bo'lishi masalasi bo'yicha fikrlar. Shaharlarning kategoriyaliq belgilari.
194. Ayozaqalari 1, 2, 3 estaligi.
195. Tillatepa janub Baqtriyaning qadimiy o'tga sig'inish marosimi.
196. Shahar tarixiy kategoriya sifatida. Ierarxiya funktsiyalari. O'rta asr shaharlarining tuzilishi.
197. Mongollar davrindagi shaharlarning qayta tiklanishi.
198. O'rta Osiyoning chorvachilik va o'tiroq dehqonchilik va erta ko'chmalari madaniyatningi.
199. Ulkan Aybuyir shahar estaligidagi arxeologiyalik izlanishlar.
200. Xazarasp qalasi tarixi.

Tuzgan fan o'qtuvchisi

M.Tolibayev A.Alimbetov

Kafedra boshlig'i:

J.Ha'kimniyazov